

Brandpunt ging met moordenaar in zee

Volkert van der G.

Ranzige journalistiek. Dat zegt advocaat Otto Volgenant over de veelbesproken uitzending over Volkert van der G.

Door onze redacteur
Marcel Haenen

AMSTERDAM. Eigenlijk, zegt de in media-recht gespecialiseerde advocaat Otto Volgenant aan het eind van dit vraaggesprek, hebben de vorige maand door *Brandpunt Reporter* uitgezonden heimelijke beelden van Volkert van der G. maar twee echte 'onthullingen' opgeleverd. De man die twaalf jaar achter de tralies zat wegens het vermoorden van Pim Fortuyn op 6 mei 2002 „is bepaald geen ideale schoonzoon” en hij kan „in alle vrijheid op een terras een glaasje tomatensap” drinken.

Het programma dat minister Van der Steur (Veiligheid en Justitie, VVD) in moeilijkheden bracht omdat hij het parlement onjuist informeerde over het ensceneren van een foto van een vrije Volkert, was volgens de advocaat „ranzige journalistiek” die de publieke omroep nooit had mogen uitzenden. „De maatschappelijke misstanden die Brandpunt gaf als rechtvaardiging voor de uitzending, zijn daags daarna als een plumpudding in elkaar gestort. Het bleken geen misstanden maar misverstanden”, zegt Volgenant.

Drie weken na de uitzending van beelden van Volkert van der G. reageert Volgenant voor het eerst op alle ophef. Hij is raadsman van de 'kennis' van Volkert die regelde dat Van der G. tot twee keer toe in het geniep kon worden gefilmd. Niet alleen Volkert maar ook de kennis heeft de middag voor de tv-uitzending van 20 september vergeefs geprobeerd via een kort gedrag uitzending te voorkomen.

Allebei veroordeeld voor moord

De kennis voelt zich misbruikt door journalist Vincent Verweij. In april van dit jaar verkocht de kennis beelden aan de voor website *Crimesite* werkende Verweij. Het waren opnames die hij zelf eerder van Volkert had gemaakt in Rotterdam. Volkert en de kennis kennen elkaar uit de bajes. Ze zaten allebei een celstraf uit wegens moord. De kennis heeft negen jaar gezeten na een veroordeling wegens een levensdelict.

De Telegraaf van 17 juni 2014, met een foto van Volkert van der G. in Amsterdam.

Omdat de kennis na zijn vrijlating naar eigen zeggen dakloos was en ernstig verslaafd aan drugs en gokken probeerde hij geld te verdienen met de opnames van zijn gesprek met Volkert. Hij bood de opnames volgens Volgenant aan diverse media aan. Die hadden geen belangstelling. Verweij wel en hij betaalde er 1.250 euro voor. „Dat is in strijd met de journalistieke regel dat een journalist niet voor informatie mag betalen”, zegt Volgenant. De journalist zei bereid te zijn 250 euro extra te betalen als de kennis zou proberen Volkert nog een keer te filmen in het bijzijn van *Crimesite*-medewerkers.

Volgens Volgenant kreeg zijn cliënt bij die tweede undercoveractie drie vragen mee waarop hij van Verweij antwoord moest zien te krijgen: Wat was het motief van Volkert? Wist zijn vrouw van zijn moordplannen? En handelde Volkert alleen?

„Dat was de missie van *Crimesite*”, zegt Volgenant. Maar Volkert werkte niet mee. Hij wilde op een Utrechts terras de eerste vraag niet beantwoorden en de andere kwamen in het geheel niet aan bod. „De *fisher expedition* mislukte volledig. Vervolgens is Verweij toen maar op de loop gegaan met de 'bijvangst' uit de al gekochte opnames: Vol-

kert zou het mediaverbod hebben geschonden en weer terug de bak in moeten”.

De kennis had inmiddels spijt van zijn undercoverwerk. Hij zegt door zijn labiele geestelijke en financiële situatie handelingsonbekwaam te zijn geweest. „Hij heeft al in juni aangeboden de vergoeding die hij had ontvangen terug te betalen. *Crimesite* voelde daar niets voor. Ze wilden hoe dan ook de beelden gebruiken en doorverkopen aan een omroep die het zou uitzenden.”

Op vrijdagmiddagborrel gebeld

Volgenant vindt dat Brandpunt „extra zorgvuldigheid” had moeten betrachten toen men in zee ging met een kwetsbare ex-gedetineerde die niet langer wilde dat zijn materiaal werd gebruikt. Maar de journalisten waren volgens hem alleen uit op een rel en bang hun 'scoop' kapot te checken. „Na het programma bleek dat 'het nieuws' van Brandpunt helemaal niet klopte: Volkert had niet zelf met zijn advocaat het maken van een foto voor *De Telegraaf* geregeld. De regie lag volledig bij de overheid. De echte misstand is natuurlijk dat dit gebeurde zonder dat de politiek verantwoordelijken daarvan wisten. Doordat Brandpunt niet heeft doorgevraagd, hebben ze de echte misstand gemist”.

De publieke omroep heeft zich ook schuldig gemaakt aan 'overvaljournalistiek', zegt Volgenant. Na vijf maanden voorbereiding, werden de advocaten pas tijdens de vrijdagmiddagborrel gevraagd om weerwoord te geven voor een uitzending die twee dagen later zou worden uitgezonden. Volgenant mocht de uitzending zaterdagmiddag al zien. „Bij de rechter, op zondagmiddag, zei Brandpunt evenwel dat de uitzending nog niet klaar was. Dat is vals spelen. Ik heb de KRO nog gevraagd de uitzending een week uit te stellen. Dat wilde de KRO niet, want het zou al rondzingen dat Brandpunt beelden had van Volkert. Dat was urgentie die ze zelf hebben gecreëerd.”

De rechter oordeelde na de spoedprocedure dat Brandpunt mocht uitzenden: recht op vrijheid van meningsuiting zou in dit geval zwaarder wegen dan recht op privacy. Volgenant wijst erop dat het mediaverbod voor Volkert ook geldt om te voorkomen dat nabestaanden van Fortuyn via de pers met het persoonlijk verhaal van Volkert van der G. worden geconfronteerd. „De paradox is dat Brandpunt Volkert het podium heeft geboden dat het mediaverbod hem wilde ontzeggen.”

REACTIE

KRO-NCRV

De KRO-NCRV wil niet zeggen of men wist dat met een moordenaar is samengewerkt. „Wij waren bekend met wie we van doen hadden. Zoals veel journalisten heeft ook de KRO-NCRV contacten met bronnen die in het verleden zijn veroordeeld. Die zijn net zo waardevol als bronnen die nooit in de gevangenis hebben gezeten”, aldus Jacco Versluis van *Brandpunt Reporter*.

Versluis wijst erop dat de 'kennis' volgens de rechter niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij handelingsonbekwaam was. De 'kennis' heeft nog vijf dagen voor de uitzending aangeboden om voor 10.000 euro nieuwe opnames te maken. De oude beelden moesten dan worden vernietigd. Dat wilde het programma niet.